CRXIXT
921

I. HELIADE-RADULESCUL

SERAPHITA

ŞI

ODA ROMANILOR

POESII INEDITE

SBURATORUL

BUCURESCI.
TYPOGRAPHIA CURŢII, (LUCRĂTORI ASSOCIAŢI).
12, PASSAGIUL ROMÂN 12.
1872.

www.digibuc.ro

Exemplarele que nu vor avé subsemnătura mea se vor considerà cà falşe. Autorii vor fi urmăriţi conform legilor.

www.digibuc.ro

VOCTORIA SUFLETULUI
J. POPESCU BĂJENARU
AUTOR V. Helvadia-Rădulescu
VOL Oda Românilor Shurătorul
Nr. 671 ANUL 1872

SERAPHITA

BIBLIOTECA MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

Esci dulce că viaţa, şi viaţa fără tine,
Nu are nici valóre nici raţiŏ d'a fi
Tot que è om şi scie vedè între rĕu şi bine
Dă viaţa să te aibă, preferă a murì.

Esci bellă quŏci esci fructul eşit din Presciinţă
Que offerì Femeea în paradis la om
Şi preferì să móră umana'i neputinţă
Spre a gustà din tine, din al sciinţei pom.

Esci bellă Seraphita! bellisrimă între ḑee;
Tu esci al Frumuseţei şi gemmă ş'ornament,
Te veḑu şi veḑu olympul, grădinele-empyree,
Esci fericirea lumii şi centru 'n firmament.

A cerului regină, pollară constellaţiŏ,
In giurul tĕu gravită dei, universu'ntregu
Pe callea propagării, pe callea de creaţiŏ;
Esci mysticul triangul que-ador şi înţellegu.

www.digibuc.ro

Imaginea'ţi mĕ 'nfióră d'angelica extase.
Nu è aşà de dulce nici ênsuşi primu-amor ;
Tu esci a lui sorginte, viaţă ş'a lui base
Al divelor orgolliu adonarmentul lor.

Orgolliul Iunonii, şi Iris de speranţă
Paladiul Minervei, al Proserpinei focu
Splendórea Aurorei, a Vinerii baldanţă,
Grădină înflorită l'al graţielor focu.

In sânuţi se procree mysterele intime
Ardórea părintéscă, amorul filial,
Ferbintea tinereţe, amorul conjugal,
O Mater tinerellă virtuţilor sublime!

Din sînul tĕu emană blândeţea charitatea
Tot è sympathie, or graţie, or dor,
Tot legĕmêntul sacru que strînge societatea
Tot que numim frăţie, tot que numim amor.

Din sînul tĕu emană simţirea-egalităţii
Tot estru quare face din om un semiţeu
Şi ênsuşi heroismul tăria Libertăţii.
Pandora esci Dilect'o ; cu verul Prometheu.

Esci Vergina 'ntre stelle, esci Venus-Urania.
In prima ta creare şi un Jupiter Gelos

www.digibuc.ro

Voind a mĕ combatte, commisse paroḍia
Cutiei ḍesastróse. — Malicios Titan!

A! bellă esci Dilecto! şi capellura'ţi blondă
De voluptate peplu, cà crinii lui Amor,
Cu buclele lui Phebu te-ammantă, te circondă
Electricu radiósă. — Te-accoperă, quŏ mor!

Coralliul è palid, şi rosele n'au sóre
Nici rumen n'au nici lacrem'atâtea mii de flori.
Pe lûng'a talle buze, umide rumeóre
Inamorat ridente, umbrite de fiori

P'aqueste buzişóre al sĕu arcu de coralliu
Amoru-a pus custode; şi limbuliţa ta
Străbatte cà prin laţe d'olympian seralliu.
Mai repede, ardente de quât săgéta sa.

Aquì aflŏ Amoru puterii salle locul
Din punta astei darde, sorginte de simţiri
Din ast focariu sacru îşi împrumută focul
S'apprinḍă holocaustul divinilor uimiri.

La singura'ţi vedere delirul creaţiunii
Cu totul mĕ coprinde, mĕ simţu ḍeu din atom
Intreg realitate, nu fruct al ficţiunii,
Şi fur din ceruri focul spre a creà pe omu.

www.digibuc.ro

Sau daqua esci, Dilectò aquel viiu tabernacol
Al templului vivente din cóstă construit
In verva Eloimilor să dea primul oracol
Spre-a lumii populare, progresul infinit.

Attunci eu în extase, tremând în a ta façă.
Sunt sommul sacerdote, eu consacrat de plin
Spre a deschide pórta que duce la viaţă
Eu execut mysterul în sênul tĕu divin.

---

www.digibuc.ro

ODA ROMANILOR

I.

In sus, Români, armati-vĕ;
Trajan vĕ chiamă l'arme;
Resune loviturele,
Cu uet să se darme
Păgâna nedreptate.
In sus la Libertate,
La pace, adevĕr.

Români, auḑiţi sunetul
De bellice metalle.
La rônd pe câmpul gloriei,
'Nainte p'a ei calle.
Quea aquilă romană
Aḑi fulgeră sovrană,
Pe Czar a spăimêntat.

Ca angelii cu demonii
Eşiţi la lupta mare;

www.digibuc.ro

Ca leii rumpeţi férrele
Spre-a Patriei salvare.
Jos temniţe, sclavie !
Jos cruda tyrannie !
Să péră nedreptatea,
Trăiască Libertatea
Intregei omeniri !

II.

Magiari şi Slavi, Românilor,
E timpul de 'nfrăţire ;
D'ajuns sângele bravilor
A curs în amăgire.
Jos caste privilege !
Şi ori-que far'-de-lege !
Jos fumuri de magnaţi !

Magiari geloşi de glorie,
Român, Croat vĕ-è frate ;
Cu toţii la victorie,
Cu toţi la Libertate.
Luptaţi-vĕ 'n preună ;
O patrie commună
Cu toţii invocaţi.
Cà angelii cu demonii,
Eşiţi la luptă mare ;

www.digibuc.ro

Ca leii rumpeţi férrele
Spre-a patriei salvare.
Jos temniţe sclavie!
Jos cruda tiranie!
Să péră nedreptatea,
Trăiască Libertatea
Intregei omeniri!

III.

De Bruti şi Regoli Popole
Italiani, la arme!
Daţi jos a Idrei capete,
Daţi răpeţi să se sfarme.
Cartaginea să péră,
Jos cepi, verige, férră
Şi porţi d'aramă jos!

Jos popii şi corupţia,
Ţiare şi coróne;
La vênturi tot cà pulberea
Şi sceptrele şi tróne.
S'au dus papale şópte
Descântece de nópte.
Minciuni d'amăgitori.
Cà angelii cu demonii,
Eşiţi la lupta mare;

www.digibuc.ro

Ca leii rumpeţi férrele
Spre-a patriei salvare.
Jos temniţe, sclavie!
Jos cruda tyrannie!
Să péră nedreptatea,
Trăiască Libertatea
Intregei omeniri!

IV.

La rônd, la rônd, popórelor!
La arme! la 'nfrăţire!
Români, Magiari daţi mâinile
Italiani, unire!
La sacra allianţă,
Germanie şi Françă
La focul triunfal.

Europa 'ntrégă scólă-te,
In sus la harmonie.
Strivéscă-se Balaurul
Antica tyrannie.
E rupt, spart jurământul,
Să salte tot pământul.
Fraţie peste tot!

Cà angelii cu demonii
Eşiţi la luptă mare;

www.digibuc.ro

Ca leii rumpeţi férrele
Spre-a Patriei salvare.
Jos temniţe, sclavie!
Jos cruda tyrannie!
Să péră nedreptatea,
Trăiască Libertatea,
Intregei omeniri,

Paris, 1851.

www.digibuc.ro

SBURATORUL

LA DOAMNA A*** M***

„Veḑi, mamă, que mĕ dóre! şi peptul mi se batte,
Mulţimi de vineţelle pe sîn mi se ivesc;
Un foc s'apprinde 'n mine, rĕcori mĕ iau la spate,
Imi ard busele, mamă, obraji'mi se pălesc!

„Ah! inima 'mi svâcnesce!.... şi sbóră dela mine!
Imi quere... nu'ş que'mi quere! şi nu sciu que 'i-aşu da;
Şi cald şi rece, uite, quŏ'mi furnică prin vine;
In braçe n'am nimica şi par'quŏ am que-và;

„Quŏ uite, mĕ veḑi mamă? aşà se 'ncruciséḑă,
Şi nici nu prinḑu de veste quând singură mĕ strîng,
Şi tremur de nevaţiu, şi ochi'mi văpăiaḑă,
Pornesc dintr'ênşii lacrĕmi, şi plâng măicuţă, plâng.

„Ia pune mâna, mamă—pe frunte, que sudóre!
Obrajii... unul arde, şi altul 'mi a răcit!
Un nod colea m'appucă, ici cósta rĕu mĕ dóre;
In trup o pirotélă de tot m'a stăpînit.

www.digibuc.ro

„Oar que să fie asta?... întrébă pe Bunica :
O sci vr'un leac ea doară... o fi vr'un Sburător!
Or, aide l'alde baba Comana, or Sorica,
Or du-te la moş Popa or mergi la vrăjitor.

„Şi unul să se róge quŏ póte mĕ deslégă ;
Mătuşele cu bobii fac multe şi desfac ;
Şi vrăjitorul alla şi apele închiagă,
Allérgă la ei mamă, quŏ doar mi or da pe leac.

„De cum se face ḑio şi scot mânsat'afarŏ,
Ş'o mâiu pe potecuţă la hérbă colea 'n crîng ;
Veḑi, quâtu'i ḑiuliţa şi ḑi acum de vară,
Un dor nespus m'appucă, şi plâng, măicuţă, plâng.

„Brânduşa paşce érbă la umbră lûngă mine,
La rîuleţ s'adapă pe maluri pribegint ;
Ḑĕu, nu sciu quând se duce ! quŏ mĕ treḑescu quând vine ;
Şi simţ quŏ mişcă tufa auḑ crângul trosnind.

„Attunci inima 'mi batte şi saiu ca din visare,
Şi par'qu'aştept.... pe Quine ? şi pare qu'a sosit.
Aquest fel tótă viaţa 'mi e lungă aşteptare ;
Şi nu soseşce nimemi !... Que chin nesufferit !
„In arşiţa căldurei quând vîntuleţ adie,
Quând pleopul a sa frunḑă o tremulă uşor,
Şi 'n tot crângul o şoptă s'ardică şi 'l învie,
Eu par'quŏ'mi auḑ Scrisul pe sus cu vêntu 'n sbor ;

www.digibuc.ro

„Şi quând îmi mişcă ţopul, cosiţa se ridică,
Mĕ speriiu, dar îmi place—prin vine un fior
Imi fulgeră şi'mi ţice :“ Deştéptă-te Florică,
Sunt eu, viiu sâ te mângâiu... „Dar è un vênt uşor!

„Oar que sĕ fiă asta!—Intrébă pe bunica :
O sci vr'un léc ea doară... o fi vr'un Sburător!
Or, aide l'alde baba Comana, or Sorica,
Or du-te la moş Popa, or mergi la vrăjitor.“

Aşà plângea Florica şi biet îşi spunea dorul
Pe prispă lûngŏ măsa, s'abida o 'necà ;
Junicea 'n bătătură mugea, cătà, oborul,
Şi măssa stà pe gânduri şi fata suspinà.

Erà în murgul serei şi sórele sfinţisse ;
A puţilor cumpeni ţipând par'quŏ chiemà
A satului cirédă que greu, mereu sosisse,
Şi vitele muginde la sghiab întins pâşià.

Dar altele-adăpate trăgea în bătătură,
In gemete de mumă viţeii lor strigà ;
Vibrà al serei aer de taur grea murmură ;
Sglobii sărînd viţeii la uger allergà.

S'astâmpără ast sgomot, ş'a luptelui fôntână
Incepe să s'auḑă ca şopt în susur,

www.digibuc.ro

Quând ugerul se lassă subt feciorésca mână,
Şi prunca vitilluşă tot tremură 'mpregiur.

Incep a lucì stelle rând una quâte una,
Şi focuri în tot satul încep a se vedea
Târdie astă séră răsare—acum şi luna,
Şi cobe quâte-o dată, tot cade quâte-o stea.

Dar câmpul şi argéoa câmpénul ostenesce
Şi dup'o cină scurtă şi somnul a sosit,
Tăcere pretutindeni acuma stăpênesce,
Şi lătrătorii numai s'aud necontenit.

E nópte 'naltă, 'naltă; din miḑlocul tăriei
Vesmîntul sĕu quel negru de stelle semânat
Destins coprinde lumea, que 'n braḑelle somniei
Viséḑă quâte-a ievea deştéptă n'a visat.

Tăcere este totul şi nimişcare plină:
In cântec sau descântec pe lume s'a lăssat;
Nici frunḑa nu se miscă, nici vêntul nu suspină
Şi apele dorm duse, şi morele au stat.

. . . . . .

„Dar que lumină iute ca fulger trecĕtóre
Din miaḑă-nópte scapă cu urme de schintei?
Vr'o stea mai cade iară? vr'un Impĕrat mai móre?
Or è—să nu mai fie! vr'o pacoste de smei?

www.digibuc.ro

„Tot smeu a fost, surato, Vĕḑuşi împeliţatu!
Quŏ ţintă l'alde Flórea în clipă străbătù!
Şi drept pe coş, leicuţă! que n'ai gândì spurcatu
Inchină-te surat'o!—Veḑutu-l'ai şi tu?

„Balaur de lumină cu códa înflăcărată,
Şi petre nestimate lucea pe el ca focu,
Spun, soro, qu'ar fi june cu dragoste curată;
Dar lipsa d'a lui dragosti! departe de ast locu.

„Pândesce, battă'l crucea! şi 'n somnu colea mi'ţi vine
Ca brad un flăcăiandru şi tras ca prin innel,
Băḑaiu cu pĕrul d'aur! dar slabele lui vine
N'au nici un picu de sânge, ş'un nas—cà vai de el!

O! biata fetişóră! 'mi è milă de Florica
Cum o fi chinuind'o!—veḑi d'aea a slăbit
Şi s'a pălit copilla!—que bine-a ḑis Bunica
Să fugă fata mare de focul de iubit.

„Quŏ'ncepe de viséḑă şi visu 'n lipitură
Incepe-a se preface, şi lipitura 'n Smeu,
Şi que-i mai faci pe urmă? Quŏ nici descântără
Nici rugi nu te mai scapă.—Feréscă Dumneḑeu!

184....

---

www.digibuc.ro